

Ana Kavčič Pucihar

Glasbena šola Škofja Loka

CELOSTNO POUČEVANJE OSNOV IGRANJA FLAVTE ZA 7-LETNE UČENCE (povzetek magistrske naloge)

V magistrski nalogi sem osnovala celosten pristop k začetnemu poučevanju flavte, namenjen 7-letnim učencem, ki pa se ga s pridom lahko uporabi tudi pri starejših učencih začetnikih. Namenjen je učencem flavte in njihovim učiteljem.

V teoretičnem delu sem najprej na kratko orisala pot razvoja prečne flavte od prazgodovinske piščali pa do današnjih, ergonomsko oblikovanih flavt za otroke. Glede na razvojnopsihološke značilnosti sedemletnih učencev sem oblikovala metodo poučevanja skozi igro v majhnih skupinah učencev, v katerih učitelj prevzame vlogo mentalno razvitejšega partnerja. Najbolj primeren učni proces za to starost je učenje skozi igro, zato učenje poteka skozi glasbene didaktične igre. Starši imajo pomembno vlogo v učnem procesu, zato je pomembno, da prisostvujejo čim večjemu številu pedagoških ur.

»Šola za flavto – Začetnica«, ki je nastala kot plod raziskovanja in večletnih praktičnih izkušenj, je napisana v dveh delih. Prvi del obsega sistematične, časovno razdelane priprave na učne ure, ki so namenjene učiteljem flavte. Skozi 72 priprav je natančno opisan proces, kako učenca voditi od prvega preponskega vdiha pa vse do samostojnega igranja v kvartetu flavt. Drugi del obsega učbenik za učence, v katerem učenci postopoma usvajajo prvine flavtne igre predvsem skozi slovenske ljudske in umetne pesmi.

Učni cilji, ki jih učenec doseže skozi »Šolo za flavto – Začetnico«, se v veliki meri pokrivajo s cilji učnega načrta za 1. razred pri predmetih flavta in nauk o glasbi v glasbenih šolah. Učenci skozi učni proces usvojijo igranje v duu, triu, kvartetu, samostojno ob spremljavi klavirja in samostojno ob spremljavi kitare. »Šola za flavto – Začetnica« je nastala kot odgovor na spremembe, ki jih je prinesla uvedba devetletne osnovne šole, uvedba možnosti osemletnega šolanja na flavti, kot odgovor na vedno bolj izpopolnjeno ponudbo flavt, namenjenih vse mlajšim otrokom, katerim pa moramo prilagoditi značilnosti učnega procesa.

V empiričnem delu sem raziskala značilnosti poučevanja flavte v 1. razredih slovenskih glasbenih šol v šolskem letu 2008/2009. Preučevala sem značilnosti učiteljev in njihovega poučevanja ter značilnosti učencev 1. razredov flavte in njihovih staršev. V raziskavi je sodelovalo 43 učiteljev flavte iz 29 slovenskih glasbenih šol, 89 mater, 90 očetov ter 159 učencev 1. razreda flavte. Področje poučevanja in učenja flavte je izrazito feminizirano, saj je bilo v raziskavi 90,7 % učiteljev flavte ženskega spola, učenk flavte pa 93 %. 74 % učiteljev je imelo predpisano izobrazbo, 16,3 % učiteljev pa je bilo študentov flavte. V raziskavi so

se študenti flavte izkazali za manj seznanjene z novostmi na področju flavnega inštrumentarija in sodobnih učnih smernic v primerjavi z njihovimi diplomiranimi kolegi. 35 % učiteljev je uporabljalo pri začetnikih delo v skupini. 46,5 % učiteljev je ocenilo starost devetih let kot optimalno za začetek, 18,6 % učiteljev pa je menilo, da je primeren začetek učenja flavte že pri sedmih letih, vendar le s starosti prilagojenim didaktičnim pristopom. V starostni strukturi so s 37,8 % prevladovali devetletni učenci, sedemletnikov pa je bilo 13,9 %. 61,8 % mater in 73,3 % očetov učencev flavte v 1. razredih slovenskih glasbenih šol je bilo brez vsakršne glasbene izobrazbe. Ta podatek potrjuje dejstvo, da je zelo pomembno, da starši prihajajo na ure flavte s svojim otrokom, da se naučijo, kako otroku pomagati pri domačem vadenju.

Zagovor: 1. julija 2011 na Akademiji za glasbo Univerze v Ljubljani